

Toen Scouting in april 1941 door de bezetter verboden werd, werden er door de scouts uit Geldrop in het geheim bijeenkomsten georganiseerd. Tonnie van Stratum was fervent scout en werd later hopman van deze groep.

Tijdens de bezetting ging de groep zelfs kamperen maar dan niet in uniform. Op 11 augustus 1942 waren ze een nacht op kamp in Lierop. Ze waren 's nachts getuige van een vliegtuigcrash. Het ging om de Britse Wellington BJ 603 van het 156 RAF Squadron van piloot P/O C.F. Taylor en zijn crew. De scouts waren er als eerste bij, maar er was niemand meer te redden. Direct na de crash, toen de Duitsers nog niet aanwezig waren, zag Tonnie kans om snel wat aluminium te pakken. Tonnie was als hobby edelsmid en dat materiaal kwam hem dus goed van pas. Hij maakte later van de materialen speldjes en een armband en zelfs een zakmes en een haarkam. Toen de bevrijders er waren bleken dit gewilde souvenirs te zijn. Tonnie ruilde ze voor de felbegeerde Engelse sigaretten.

Omdat Tonnie in de oorlog al bij Philips in Eindhoven werkte was hij in de gelegenheid om een geheime miniradio te bouwen en stiekem naar Radio Oranje vanuit Londen te luisteren. Hij was zijn tijd voor uit en het radiootje paste zelfs in een dik boek, waar de pagina's waren uitgesneden. Hij liep er mee onder zijn arm vanuit de Langstraat naar zijn verloofde Nellie Verest in de Korte Kerkstraat!

Na de oorlog kon Tonnie de zus van een van de omgekomen bemanningsleden, navigator

Sgt. W.R. Morris, gelukkig maken met zo'n speldje. Voor haar een tastbaar aandenken van haar broer en al die jonge mannen die omkwamen voor onze vrijheid.

De slachtoffers van de crash worden herdacht met een tot monument omgevormde zwerfkei.

Meer informatie

[Scouting en Edelsmit tijdens de Tweede Wereldoorlog - TracesOfWar.nl](http://TracesOfWar.nl)

Verliesregister.studiegroepvluchtoorlog.nl/

www.tracesofwar.nl - Monument-Wellington-BJ603

[Scouting Don Bosco Geldrop – Buiten zijn, daar word je outdoor! \(scoutingdbgeldrop.nl\)](http://Scouting Don Bosco Geldrop – Buiten zijn, daar word je outdoor! (scoutingdbgeldrop.nl))

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.